

2

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ
ΔΙΚΑΙΟ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Υποθέσεις Ανωτάτου
Δικαστηρίου και Επαρχιακών
Δικαστηρίων με περίληψη

ΛΟΥΗΣ ΠΑΡΛΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ 2^η, 2023

2

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ
ΔΙΚΑΙΟ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Υποθέσεις Ανωτάτου
Δικαστηρίου και Επαρχιακών
Δικαστηρίων με περίληψη

ΛΟΥΗΣ ΠΑΡΛΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ 2^η, 2023

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 2 – ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Επιμέλεια Έκδοσης: Λούης Παρλάς Β.Α. (ΕCΟ)

Copyright © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΟΥΗΣ ΠΑΡΛΑΣ ΛΤΔ

ISBN: 978-9925-558-23-0

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή ή η
αναμετάδοση του βιβλίου ή μέρους του με
οποιοδήποτε μέσο ή σε οποιαδήποτε μορφή
χωρίς την άδεια του εκδότη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΟΥΗΣ ΠΑΡΛΑΣ ΛΤΔ

Τ.Θ. 26527, Λευκωσία 1640

Τηλ. 96 558456

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ 2 – ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ 8

1.1 Αποφάσεις με αναφορά στις περιουσιακές διαφορές.....8

1.1.1 Υποθέσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 8

1.1.1.1	Υπόθεση	8
1.1.1.2	Υπόθεση	11
1.1.1.3	Υπόθεση	13
1.1.1.4	Υπόθεση	14
1.1.1.5	Υπόθεση	20
1.1.1.6	Υπόθεση	23
1.1.1.7	Υπόθεση	25
1.1.1.8	Υπόθεση	29
1.1.1.9	Υπόθεση	30
1.1.1.10	Υπόθεση	33
1.1.1.11	Υπόθεση	36
1.1.1.12	Υπόθεση	37
1.1.1.13	Υπόθεση	38
1.1.1.14	Υπόθεση	42
1.1.1.15	Υπόθεση	44
1.1.1.16	Υπόθεση	48
1.1.1.17	Υπόθεση	52
1.1.1.18	Υπόθεση	53
1.1.1.19	Υπόθεση	61
1.1.1.20	Υπόθεση	69
1.1.1.21	Υπόθεση	79
1.1.1.22	Υπόθεση	84
1.1.1.23	Υπόθεση	86
1.1.1.24	Υπόθεση	91

1.1.1.25	Υπόθεση	98
1.1.1.26	Υπόθεση	101
1.1.1.27	Υπόθεση	110
1.1.1.28	Υπόθεση	113
1.1.1.29	Υπόθεση	117
1.1.1.30	Υπόθεση	121
1.1.1.31	Υπόθεση	123
1.1.1.32	Υπόθεση	128
1.1.1.33	Υπόθεση	131
1.1.1.34	Υπόθεση	135
1.1.1.35	Υπόθεση	138
1.1.1.36	Υπόθεση	141
1.1.1.37	Υπόθεση	144
1.1.1.38	Υπόθεση	146
1.1.1.39	Υπόθεση	150
1.1.1.40	Υπόθεση	151
1.1.1.41	Υπόθεση	156
1.1.1.42	Υπόθεση	159
1.1.1.43	Υπόθεση	162
1.1.1.44	Υπόθεση	166
1.1.1.45	Υπόθεση	169
1.1.1.46	Υπόθεση	176
1.1.1.47	Υπόθεση	179
1.1.1.48	Υπόθεση	182
1.1.1.49	Υπόθεση	184
1.1.1.50	Υπόθεση	186
1.1.1.51	Υπόθεση	189
1.1.1.52	Υπόθεση	191
1.1.1.53	Υπόθεση	194
1.1.1.54	Υπόθεση	197
1.1.1.55	Υπόθεση	199
1.1.1.56	Υπόθεση	202
1.1.1.57	Υπόθεση	206
1.1.1.58	Υπόθεση	210
1.1.1.59	Υπόθεση	217
1.1.1.60	Υπόθεση	220
1.1.1.61	Υπόθεση	224

1.1.1.62	Υπόθεση	226
1.1.1.63	Υπόθεση	228
1.1.1.64	Υπόθεση	232
1.1.1.65	Υπόθεση	238
1.1.1.66	Υπόθεση	242
1.1.1.67	Υπόθεση	244
1.1.1.68	Υπόθεση	248
1.1.1.69	Υπόθεση	250
1.1.1.70	Υπόθεση	252
1.1.1.71	Υπόθεση	253
1.1.1.72	Υπόθεση	255
1.1.1.73	Υπόθεση	257
1.1.1.74	Υπόθεση	261
1.1.1.75	Υπόθεση	262
1.1.1.76	Υπόθεση	265
1.1.1.77	Υπόθεση	267
1.1.1.78	Υπόθεση	270
1.1.1.79	Υπόθεση	272
1.1.1.80	Υπόθεση	273
1.1.1.81	Υπόθεση	274
1.1.1.82	Υπόθεση	275
1.1.1.83	Υπόθεση	278
1.1.1.84	Υπόθεση	280
1.1.1.85	Υπόθεση	281
1.1.1.86	Υπόθεση	282
1.1.1.87	Υπόθεση	286
1.1.1.88	Υπόθεση	289
1.1.1.89	Υπόθεση	294
1.1.1.90	Υπόθεση	296
1.1.1.91	Υπόθεση	298
1.1.1.92	Υπόθεση	301
1.1.1.93	Υπόθεση	304
1.1.1.94	Υπόθεση	307
1.1.1.95	Υπόθεση	312
1.1.1.96	Υπόθεση	317
1.1.1.97	Υπόθεση	318
1.1.1.98	Υπόθεση	319

1.1.1.99	Υπόθεση	320
1.1.1.100	Υπόθεση	322
1.1.1.101	Υπόθεση	325
1.1.1.102	Υπόθεση	327
1.1.1.103	Υπόθεση	331
1.1.1.104	Υπόθεση	334
1.1.1.105	Υπόθεση	339
1.1.1.106	Υπόθεση	340
1.1.1.107	Υπόθεση	344
1.1.1.108	Υπόθεση	345
1.1.1.109	Υπόθεση	347
1.1.1.110	Υπόθεση	349
1.1.1.111	Υπόθεση	350
1.1.1.112	Υπόθεση	352
1.1.1.113	Υπόθεση	353
1.1.1.114	Υπόθεση	355
1.1.1.115	Υπόθεση	357
1.1.1.116	Υπόθεση	359
1.1.1.117	Υπόθεση	360
1.1.1.118	Υπόθεση	362
1.1.1.119	Υπόθεση	363
1.1.1.120	Υπόθεση	366
1.1.1.121	Υπόθεση	368
1.1.1.122	Υπόθεση	369
1.1.1.123	Υπόθεση	371
1.1.1.124	Υπόθεση	372
1.1.1.125	Υπόθεση	374
1.1.1.126	Υπόθεση	375
1.1.1.127	Υπόθεση	376
1.1.1.128	Υπόθεση	382
1.1.1.129	Υπόθεση	383
1.1.1.130	Υπόθεση	384
1.1.1.131	Υπόθεση	385
1.1.1.132	Υπόθεση	388
1.1.1.133	Υπόθεση	389
1.1.1.134	Υπόθεση	389
1.1.1.135	Υπόθεση	392

1.1.1.136	Υπόθεση	394
1.1.1.137	Υπόθεση	395
1.1.1.138	Υπόθεση	397
1.1.1.139	Υπόθεση	400
1.1.1.140	Υπόθεση	400
1.1.1.141	Υπόθεση	403
1.1.1.142	Υπόθεση	405
1.1.1.143	Υπόθεση	410
1.1.1.144	Υπόθεση	412
1.1.1.145	Υπόθεση	415
1.1.1.146	Υπόθεση	416
1.1.1.147	Υπόθεση	417
1.1.1.148	Υπόθεση	418
1.1.1.149	Υπόθεση	419
1.1.1.150	Υπόθεση	423
1.1.1.151	Υπόθεση	423
1.1.1.152	Υπόθεση	426
1.1.1.153	Υπόθεση	428
1.1.1.154	Υπόθεση	429
1.1.1.155	Υπόθεση	430
1.1.2	Υποθέσεις Επαρχιακών Δικαστηρίων	432
1.1.2.1	Υπόθεση	432
1.1.2.2	Υπόθεση	439
1.1.2.3	Υπόθεση	447
1.1.2.4	Υπόθεση	451
1.1.2.5	Υπόθεση	456
1.1.2.6	Υπόθεση	461
1.1.2.7	Υπόθεση	470
1.1.2.8	Υπόθεση	482
1.1.2.9	Υπόθεση	489
1.1.2.10	Υπόθεση	496
1.1.2.11	Υπόθεση	501
1.1.2.12	Υπόθεση	508
1.1.2.13	Υπόθεση	517
1.1.2.14	Υπόθεση	527
1.1.2.15	Υπόθεση	538

1.1.2.16	Υπόθεση	545
1.1.2.17	Υπόθεση	550
1.1.2.18	Υπόθεση	563
1.1.2.19	Υπόθεση	567
1.1.2.20	Υπόθεση	573
1.1.2.21	Υπόθεση	579
1.1.2.22	Υπόθεση	584
1.1.2.23	Υπόθεση	592
1.1.2.24	Υπόθεση	600
1.1.2.25	Υπόθεση	606
1.1.2.26	Υπόθεση	614
1.1.2.27	Υπόθεση	617
1.1.2.28	Υπόθεση	621
1.1.2.29	Υπόθεση	624
1.1.2.30	Υπόθεση	630
1.1.2.31	Υπόθεση	635
1.1.2.32	Υπόθεση	639
1.1.2.33	Υπόθεση	643
1.1.2.34	Υπόθεση	649
1.1.2.35	Υπόθεση	655
1.1.2.36	Υπόθεση	666
1.1.2.37	Υπόθεση	671
1.1.2.38	Υπόθεση	679
1.1.2.39	Υπόθεση	684
1.1.2.40	Υπόθεση	689
1.1.2.41	Υπόθεση	705
1.1.2.42	Υπόθεση	709
1.1.2.43	Υπόθεση	717
1.1.2.44	Υπόθεση	722
1.1.2.45	Υπόθεση	730
1.1.2.46	Υπόθεση	736
1.1.2.47	Υπόθεση	746
1.1.2.48	Υπόθεση	753
1.1.2.49	Υπόθεση	762
1.1.2.50	Υπόθεση	769
1.1.2.51	Υπόθεση	773
1.1.2.52	Υπόθεση	780

1.1.2.53	Υπόθεση	786
1.1.2.54	Υπόθεση	791
1.1.2.55	Υπόθεση	806
1.1.2.56	Υπόθεση	814
1.1.2.57	Υπόθεση	820
1.1.2.58	Υπόθεση	826
1.1.2.59	Υπόθεση	836
1.1.2.60	Υπόθεση	847
1.1.2.61	Υπόθεση	860
1.1.2.62	Υπόθεση	864
1.1.2.63	Υπόθεση	875
1.1.2.64	Υπόθεση	879
1.1.2.65	Υπόθεση	882
1.1.2.66	Υπόθεση	892
1.1.2.67	Υπόθεση	902
1.1.2.68	Υπόθεση	908
1.1.2.69	Υπόθεση	925
1.1.2.70	Υπόθεση	936
1.1.2.71	Υπόθεση	940
1.1.2.72	Υπόθεση	943
1.1.2.73	Υπόθεση	947
1.1.2.74	Υπόθεση	949
1.1.2.75	Υπόθεση	953
1.1.2.76	Υπόθεση	955
1.1.2.77	Υπόθεση	962

1 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

1.1 Αποφάσεις με αναφορά στις περιουσιακές διαφορές

1.1.1 Υποθέσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου

1.1.1.1 Υπόθεση

ΨΑΡΑ-ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ, Δ.: Το **Άρθρο 14Α(1) του περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1991, (Ν.232/1991)** («εν τοις εφεξής ο Νόμος»), ως έχει τροποποιηθεί, αποτέλεσε την κύρια βάση ενδιάμεσης αίτησης της Εφεσείουσας ημερ. 17.9.20 στο πρωτόδικο Δικαστήριο με την οποία επεδίωκε έκδοση διαταγής του Δικαστηρίου προς τον Εφεσίβλητο όπως υποβάλει ένορκη δήλωση στην οποία να περιγράφει πλήρως με σαφήνεια και κατά συγκεκριμένο τρόπο την περιουσία, κινητή και ακίνητη στην οποία είχε οποιοδήποτε άμεσο και έμμεσο συμφέρον:

i Κατά την ημερομηνία τέλεσης του αρραβώνα των διαδίκων, ήτοι τον Ιούνιο του 1993.

ii Κατά την ημερομηνία τέλεσης γάμου των διαδίκων, ήτοι την 1.5.1997.

iii Κατά την ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος διαζυγίου των διαδίκων, ήτοι στις 25.1.2017.

iv Κατά την ημερομηνία της ένορκης δήλωσης του Εφεσίβλητου καθ' ου η αίτηση.

Το **Άρθρο 14Α(1)** του Νόμου έχει ως εξής:

«14Α.-(1) Για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής του άρθρου 14, το Δικαστήριο δύναται ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε διαδίκου να εκδώσει διάταγμα, βάσει του οποίου ο καθ' ου η αίτηση υποχρεούται, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την έκδοση του, ή μέσα σε οποιαδήποτε άλλη χρονική περίοδο το Δικαστήριο ορίσει, να υποβάλει ένορκη δήλωση στο Δικαστήριο, στην οποία να περιγράφει πλήρως, με σαφήνεια και κατά συγκεκριμένο τρόπο την περιουσία στην οποία είχε οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο συμφέρον κατά την ημερομηνία της διακοπής της συμβίωσης ή κατ' άλλη σχετική ημερομηνία που το Δικαστήριο ορίζει στο διάταγμα».

Επίσης χρήσιμη είναι η αναφορά και στο **Άρθρο 14**.

«14.-(1) Σε περίπτωση που ο γάμος λυθεί ή ακυρωθεί, ή σε περίπτωση διάστασης των συζύγων, και η περιουσία του ενός συζύγου έχει αυξηθεί, ο άλλος σύζυγος, εφόσο συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην αύξηση αυτή, δικαιούται να εγείρει αγωγή στο Δικαστήριο και να απαιτήσει την απόδοση του μέρους της αύξησης το οποίο προέρχεται από τη δική του συμβολή.

(2) Η συνεισφορά του ενός συζύγου στην αύξηση της περιουσίας του άλλου τεκμαίρεται ότι ανέρχεται στο ένα τρίτο της αύξησης, εκτός αν αποδειχθεί μεγαλύτερη ή μικρότερη συνεισφορά.

(3) Στην αύξηση της περιουσίας των συζύγων δεν υπολογίζεται ό,τι αυτοί απέκτησαν:

(α) Από δωρεά, κληρονομιά, κληροδοσία ή άλλη χαριστική αιτία

(β) με διάθεση περιουσίας που αποκτήθηκε με τις αναφερόμενες στην παράγραφο (α) αιτίες.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού ασχολήθηκε με τις εκατέρωθεν θέσεις των διαδίκων και παρέθεσε το Νόμο και τη νομολογία, ανέφερε πως η πλευρά του Εφεσίβλητου αποδέχεται την έκδοση διατάγματος ως το αιτητικό i και ii ανωτέρω. Επίσης ανέφερε ότι υπήρξε αποδοχή εκ μέρους του Εφεσίβλητου για αποκάλυψη της περιουσίας κατά το χρόνο της διάστασης. Συνεπώς, παρέμεινε αμφισβητούμενη η αποκάλυψη περιουσίας για τους χρόνους που αφορούν την έκδοση διαζυγίου και την ημερομηνία που ο Εφεσίβλητος θα καταχωρούσε την ένορκη δήλωση αποκάλυψης.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο κατέληξε ότι, όπως διαφαίνεται από το Νόμο και τη νομολογία, στερείτο δικαιοδοσίας για αποκάλυψη περιουσιακών στοιχείων που αφορούν την περίοδο μετά τη λύση ή ακύρωση ή διάσταση των συζύγων. Ως συνέπεια εξέδωσε διάταγμα για ένορκη αποκάλυψη περιουσίας ως τα σημεία i και ii των αιτουμένων θεραπειών καθώς και για την ημερομηνία της διάστασης των διαδίκων. Σημειωτέον ότι υπήρξε παραδεκτό γεγονός ότι η διάσταση έλαβε χώρα τον Μάιο του 2014. Απέρριψε δε την αίτηση ως προς τα σημεία iii και iv ανωτέρω.

Ο 1^{ος} και 2^{ος} λόγος έχουν κοινό πυρήνα και επιβάλλεται να εξεταστούν μαζί. Ειδικά η Εφεσείουσα θέτει τον ισχυρισμό πως υπήρξε λανθασμένη ερμηνεία και εφαρμογή από το πρωτόδικο Δικαστήριο στην υπόθεση **Τσουντα ν. Δημητριάδη, Έφεση (2014)1Α Α.Α.Δ. 413** στην οποία λέχθηκαν τα ακόλουθα:

«Ο χρόνος της λύσης ή ακύρωσης του γάμου ή της διάστασης είναι καθοριστικός για τα δικαιώματα των συζύγων. Ο καθορισμός του είναι απαραίτητος προκειμένου να διακριβωθεί ποια περιουσιακά στοιχεία συνθέτουν την περιουσία

εν τη εννοία του νόμου, κατά τον ουσιώδη χρόνο αλλά και για τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου. Περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν μετά τη λύση ή ακύρωση του γάμου ή διάστασης είναι εκτός των προνοιών του [Ν.232/1991](#) ως τροποποιήθηκε και εκτός της δικαιοδοσίας του Οικογενειακού Δικαστηρίου».

Δεν θα συμφωνήσουμε. Το πρωτόδικο Δικαστήριο ερμηνεύοντας το Άρθρο 14Α(1) και τη συναφή νομολογία, οριοθέτησε την υποχρέωση του Εφεσίβλητου στους χρόνους που σταματούσε στη διάσταση των διαδίκων. «Ο έλεγχος» της ορθότητας της αποκάλυψης δεν σημαίνει ότι η αποκάλυψη επεκτείνεται εκτός των χρονικών πλαισίων κατά τα οποία η ίδια η απαίτηση του Άρθρου 14 θα δημιουργείτο.

Στην **Κούρου v. Κόνου (2014) 1Γ Α.Α.Δ. 2192** αναφέρθηκε πως το Οικογενειακό Δικαστήριο έχει αποκλειστική αρμοδιότητα επί κάθε περιουσιακής διαφοράς που αναδύεται από την έγγαμη σχέση και καλύπτει περιουσία που αποκτάται με προοπτική το γάμο.

Ήταν μέσα στα πλαίσια της εξουσίας του Δικαστηρίου να οριοθετήσει το χρόνο αποκάλυψης με τελική αναφορά στο χρόνο της διάστασης. Η διακοπή της συμβίωσης ήταν λογικό, υπό τις περιστάσεις, χρονικό σημείο ώστε να οριοθετήσει την υποχρέωση αποκάλυψης, δεδομένης της δικαιοδοτικής υφής των περιουσιακών διαφορών των διαδίκων, ως το **Άρθρο 14** ορίζει. (Βλ. **Χριστοδούλου v. Χριστοδούλου (2014)1Γ Α.Α.Δ. 2163**),

Εν προκειμένω, ο πρωτόδικος Δικαστής καθόρισε το χρόνο της διάστασης ως το χρόνο που η υποχρέωση αποκάλυψης έπαυε εξηγώντας γιατί, αφού με τη διάσταση ακριβώς έπαυσε στην ουσία ο δεσμός των διαδίκων ως ζεύγους. Συνεπώς έκρινε ότι οποιαδήποτε κεφάλαια τα οποία αποκτήθηκαν ενόσω οι διάδικοι ήσαν ζευγάρι δέον να αποκαλυφθούν σύμφωνα με τις θεραπείες που απέδωσε.

Δεν θεωρούμε ότι πρέπει να παρέμβουμε στην ερμηνεία και εφαρμογή που εδόθη στο Άρθρο 14Α(1) και δεν εντοπίζουμε λανθασμένη αντίληψη του Δικαστηρίου για το Νόμο και τη Νομολογία.

Με τον 3^ο λόγο έφεσης καλούμαστε να παρέμβουμε στον τρόπο άσκησης της εξουσίας του Δικαστηρίου ως προς τα έξοδα. Επί το ότι, δηλαδή η Εφεσείουσα καταδικάστηκε στα έξοδα. Η Εφεσείουσα ήταν εν μέρει αποτυχών διάδικος, αφού το κύριο μέρος της διαμάχης, το οποίο εκείνη προώθησε αναφορικά με τους ως άνω χρόνους αποκάλυψης δεν πέτυχε. Το υπόλοιπο μέρος της αίτησης είχε γίνει δεκτό από τον Εφεσίβλητο, έστω και σταδιακά, παρά την καταχώρηση ένστασης εφ' όλης της ύλης. Θεωρούμε ότι υπό τις περιστάσεις η ορθότερη διαταγή θα ήταν «ο κάθε διάδικος να είναι υπόλογος για τα έξοδα του», συνεπώς αντικαθιστούμε τη

σχετική πρωτόδικη διαταγή για την καταδίκη της Εφεσείουσας, με την ως άνω διαταγή.

Η έφεση επιτυγχάνει μερικώς. Ενόψει της μερικής επιτυχίας της έφεσης, ομοίως η κάθε πλευρά θα είναι υπόλογη για τα έξοδα της.

Δείτε εδώ την απόφαση στο cylaw [Εφεση Αρ. 25/2021](#)

[Π. Σ. v. Η. Α. , Εφεση Αρ. 25/2021 , 26 Ιανουαρίου 2023](#)

1.1.1.2 Υπόθεση

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, Δ.: Οι διάδικοι υπήρξαν σύζυγοι, με το γάμο τους να έχει τελεστεί στις 6/7/1997. Απέκτησαν ένα τέκνο, ενήλικο, κατά το χρόνο εκδίκασης της υπόθεσης. Επήλθε διάσταση στις σχέσεις τους την 1/4/2012. Η διάλυση του γάμου τους η οποία επήλθε στις 22/10/2012, επέφερε διαφωνίες και προστριβές, μεταξύ των οποίων, περιουσιακές διαφορές. Για καθορισμό των μεταξύ τους διαφορών, ο εφεσείων καταχώρησε την Αίτηση με αρ. 104/2015 Δικαιοδοσία Περιουσιακών Διαφορών, αιτούμενος το 1/2 μερίδιο επί τριών ακινήτων τα οποία ήταν εγγεγραμμένα επ' ονόματι της εφεσίβλητης ήτοι: κατοικία στην Ευρύχου, διαμέρισμα στο Στρόβολο και διαμέρισμα στην Τάλα στην Πάφο. Διαζευκτικά αξίωνε την καταβολή ποσού €400.000. Διεκδικούσε επίσης το 1/2 μερίδιο του εξοπλισμού και της επίπλωσης των ανωτέρω ακινήτων, το 1/2 μερίδιο ενός οχήματος BMW και ποσό €29.400, το οποίο αντιστοιχεί στο μερίδιο του επί των ενοικίων του διαμερίσματος στο Στρόβολο για τη χρονική περίοδο από τον Ιούνιο 2007 μέχρι την καταχώρηση της Αίτησης (16/10/2015).

Η εφεσίβλητη όχι μόνο αμφισβήτησε την αξίωση του εφεσείοντα αλλά ήγειρε ανταπαίτηση, διεκδικώντας επί της περιουσίας του: το 1/2 μερίδιο ανώγειας κατοικίας στη Γαλάτα, το 1/3 μερίδιο σε κατάσταση στην ενορία Τρυπιώτου στη Λευκωσία και το 1/3 μερίδιο πλινθόκτιστης κατοικίας στη Γαλάτα. Διαζευκτικά αξίωνε ποσό €450.000. Διεκδικούσε επίσης το 1/2 μερίδιο της επίπλωσης και του εξοπλισμού των ανωτέρω ακινήτων και ένα όχημα Mercedes ή διαζευκτικά ποσό €20.000.

Ήταν αποδεκτό πως η συζυγική κατοικία ανεγέρθηκε μετά το γάμο των διαδίκων επί ακινήτου στην Ευρύχου, το οποίο μεταβιβάστηκε επ' ονόματι της εφεσίβλητης διά δωρεάς από τους γονείς της και υπήρξε εύρημα, χωρίς αυτό να εφεσιβληθεί πως το διαμέρισμα στην Τάλα αγοράστηκε από την αδελφή της εφεσίβλητης, χωρίς η μαρτυρία που δόθηκε επί του προκειμένου να αμφισβητηθεί από τον εφεσείοντα. Αποδεκτό ήταν επίσης ότι το διαμέρισμα στο Στρόβολο, αποκτήθηκε μετά το γάμο των διαδίκων και το τίμημα για την αγορά του, καταβαλλόταν από δάνειο το οποίο συνήψε η εφεσίβλητη.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, έκρινε πως ο εφεσείων δεν απέδειξε την αξία των επιδικών ακινήτων στο χρόνο της διάστασης, ώστε να εξακριβωθεί η αύξηση της περιουσίας της εφεσίβλητης. Απέτυχε επίσης να αποδείξει αύξηση της αξίας του εξοπλισμού και της επίπλωσης, όπως και των υπολοίπων κινητών. Στη βάση των πιο πάνω διαπιστώσεων απέρριψε την αξίωση του εφεσείοντα.

Σε σχέση με την ανταπαίτηση, έκρινε ότι υπήρξε ανάλογη παράλειψη, ήτοι η μη προσκόμιση μαρτυρίας ως προς την αξία των ακινήτων του εφεσείοντα, καθώς και της κινητής περιουσίας ώστε να δημιουργείται η υποχρέωση για εξέταση συνεισφοράς και το ύψος αυτής.

Εν κατακλείδι απέρριψε τόσο την Απαίτηση όσο και την Ανταπαίτηση.

Έφεση κατά της πρωτόδικης απόφασης άσκησε μόνον ο εφεσείων, ο οποίος προτάσσει οκτώ λόγους, προσβάλλοντας όλα τα πρωτόδικα ευρήματα.

Όπως ανωτέρω καταγράψαμε, ο/ή σύζυγος δικαιούται συνεισφορά στην επαύξηση της περιουσίας του ετέρου των συζύγων εφόσον αυτή αποδειχθεί όπως από τη νομολογία προσδιορίζεται, στη διαφορά της αξίας αυτής κατά το γάμο ή νωρίτερα επί τη προοπτική του γάμου και κατά τη διάσταση. Ο αιτών σύζυγος δεν δικαιούται σε επιστροφή χρημάτων που τυχόν δαπάνησε για την περιουσία του καθ' ου η αίτηση, ωσάν να προέβει σε δανεισμό, αλλά σε μερίδιο στη βάση της συνεισφοράς του στην αποδειχθείσα επαύξηση.

Έχουμε προβληματιστεί κατά πόσον ενδείκνυται η έκδοση διαταγής για εγγραφή του τεκμαρτού εκ του Νόμου μεριδίου του 1/3 επί του ακινήτου επ' ονόματι του εφεσείοντα. Έχοντας κατά νου πως ο όρος συνεισφορά δεν περιλαμβάνει μόνον την άμεση χρηματική εισφορά, αλλά εμπεριέχει την οποιαδήποτε εισφορά του ετέρου των συζύγων στην κοινή διαβίωση και γενικότερα στην κοινή οικογενειακή ζωή, μπορεί να θεωρηθεί και δεν αμφισβήτησε ότι υπό αυτή την έννοια υπήρξε συνεισφορά του εφεσείοντα. ([ ] **Μαθηκολώνη-Πουργουρίδου ν. [ ] Σαββίδη και [ ] Σαββίδης ν. [ ] Μαθηκολώνη-Πουργουρίδου, Εφ. Αρ. 2/2019 και 3/2019 ημερ. 20/12/2021**). Όμως: Είναι αποδεκτό πως για την αγορά του διαμερίσματος, προέβη σε δανεισμό ΛΚ 60.000 η εφεσίβλητη και όπως ο ίδιος ο εφεσείων αποδέκτηκε δικογραφώντας σχετικό ισχυρισμό, οι δόσεις για το δάνειο καταβάλλονταν από την εφεσίβλητη. Δεν προσφέρθηκε μαρτυρία για το υπόλοιπο του δανείου και για το εμπράγματο βάρος επί του ακινήτου, ήτοι εάν υφίσταται ή όχι, με αποτέλεσμα, το εγχείρημα να καθίσταται αδύνατο. Κυρίως όμως, δεν προβλήθηκε λόγος έφεσης ο οποίος να εγείρει ζήτημα λανθασμένης κρίσης του Δικαστηρίου για μη μεταβίβαση. Αντίθετα οι λόγοι έφεσης προέβαλλαν τη δυνατότητα χρηματικής απόδοσης του μεριδίου της επαύξησης θεωρώντας ότι το Δικαστήριο είχε όλες τις

απαραίτητες τιμές ενώπιον του, με τη μαρτυρία του ΜΑ4. Κάτι που έχουμε ήδη απορρίψει.

Η έφεση απορρίπτεται. Επιδικάζονται έξοδα υπέρ εφεσίβλητης και εναντίον εφεσειόντα ύψους €2.500, πλέον ΦΠΑ, εάν υπάρχει.

Δείτε εδώ την απόφαση στο cylaw [ΕΦΕΣΗ ΑΡ. 8/2022](#)

[Β. Φ. v. Ε. Α. , ΕΦΕΣΗ ΑΡ. 8/2022 , 16 Μαρτίου 2023](#)

1.1.1.3 Υπόθεση

Η εκ συμφώνου απόφαση

Για να γίνει κατανοητή η μεταξύ των διαδίκων διαφορά, η εξέλιξη και η διακλάδωση της, σε πολλές διαδικασίες πρέπει να ξεκινήσουμε από την παράθεση αυτούσιου του πρακτικού του Οικογενειακού Δικαστηρίου ημερ. 30.4.2013 στο οποίο περιλαμβάνεται η εκ συμφώνου απόφαση, η οποία δηλώθηκε «προς πλήρη και τελική διευθέτηση και επίλυση των περιουσιακών διαφορών των διαδίκων», και η οποία περιέχεται και στην εκκαλούμενη απόφαση. Το πρακτικό του Οικογενειακού Δικαστηρίου στις 30.4.2013 έχει ως εξής:

Η πιο πάνω απόφαση ανεστάλη ως προς τις αναφερόμενες προθεσμίες με κοινή θέση στις 07.03.2014 (παραθέτουμε αυτούσιο το μέρος του πρακτικού που σχετίζεται με την αναστολή):

«κ.Πανάγος:

Περαιτέρω ζητούμε όπως καταγραφούν ως απλές δηλώσεις των δικηγόρων τα ακόλουθα:

Η πληρωμή των €200.000 και η μεταβίβαση του οικοπέδου που αναφέρονται στην Απόφαση ημερ. 30/4/2013, αναστέλλονται μέχρι τις 21/12/2014. Το ποσό των €200.000 θα φέρει νόμιμο τόκο από 31/12/2013 μέχρι την εξόφληση του.

Οι Εφέσεις

Στις 17.9.2020 η Αιτήτρια (νυν Εφεσείουσα) καταχώρησε αίτηση δυνάμει του **περί Δολίων Μεταβιβάσεων (Ακύρωση) Νόμου, (Κεφ.62)** εναντίον του Εφεσίβλητου - πρώην συζύγου της και εναντίον άλλων, μεταξύ των οποίων τους Εφεσίβλητους 2, 3 και 4, στην Έφεση 28/22. Η απόφαση η οποία εξεδόθη στις 10.5.22 με την οποία η αίτηση απορρίφθηκε αποτελεί το αντικείμενο της **Έφεσης 28/22**.

Στις 31.7.2020 η Αιτήτρια (νυν Εφεσείουσα) καταχώρησε εναντίον του Εφεσίβλητου αίτηση με την οποία επιδίωκε έκδοση διαταγμάτων με την οποία να

επιβαρύνεται το συμφέρον του Εφεσίβλητου σε μετοχές σε εταιρείες που κατονομάζονται κ.ά. Η απόφαση η οποία εξεδόθη στις 10.5.2022 με την οποία η εν λόγω αίτηση απορρίφθηκε, αποτελεί το αντικείμενο της **' Εφεσης 29/2022.**

Στις 11.8.2020 η Αιτήτρια (νυν Εφεσείουσα) καταχώρησε εναντίον του Εφεσίβλητου αίτηση με την οποία επιδίωκε έκδοση διατάγματος πώλησης ακινήτων του Εφεσίβλητου κ.α. προς εξόφληση της απαίτησης στην απόφαση 30.4.2013. Η απόφαση, η οποία εξεδόθη ομοίως στις 10.5.2022 με την οποία απορρίφθηκε η εν λόγω αίτηση, αποτελεί το αντικείμενο της **' Εφεσης 30/22.**

Στις 26.6.2020, η Αιτήτρια (νυν Εφεσείουσα) καταχώρησε εναντίον του Εφεσίβλητου αίτηση (αφού είχε εξασφαλίσει μονομερώς σχετική άδεια) (Garnishee order nisi), με την οποία επιδίωκε την έκδοση διατάγματος για έκδοση κατάσχεσης εις χείρας τρίτου. Η απόφαση, η οποία εξεδόθη στις 15.12.2021 με την οποία απορρίφθηκε η εν λόγω αίτηση αποτελεί το αντικείμενο της **' Εφεσης 9/2022.**

Οι Εφέσεις 28-30/2022 αλλά και η ' Εφεση 9/22 περιέχουν έντονα κοινά στοιχεία συνεπώς, για σκοπούς πρακτικούς αλλά και ουσίας θα αντιμετωπισθούν σε κοινό πλαίσιο εξέτασης, με τον απαραίτητο, εάν ήθελε κριθεί τελικά αναγκαίο διαχωρισμό.

Κατάληξη:

' Όλες οι εφέσεις απορρίπτονται.

Δείτε εδώ την απόφαση στο cylaw [Εφεση αρ.30/2022 - αρ.29/2022 - 28/202 - αρ.9/2022](#)

[Μ. Ρ. Λ. ν. Ι. Κ. Ο. , Εφεση αρ.30/2022 - αρ.29/2022 - 28/202 - αρ.9/2022 , 21 Μαρτίου 2023](#)

1.1.1.4 Υπόθεση

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, Δ.: Η Εφεσείουσα και ο Εφεσίβλητος νυμφεύθηκαν το 1984 και από το γάμο τους ευτύχησαν να αποκτήσουν τρία παιδιά. Από ένα σημείο και μετά φαίνεται ότι η έγγαμη σχέση τους παρουσίασε σοβαρά προβλήματα, με αποτέλεσμα να παραδεχτούν και οι δύο στη συμφωνία ημερ. 15.11.2002 που υπέγραψαν, πως «η μεταξύ των συμβίωσης και ο γάμος των κατέληξε εις αποτυχίαν». Στη συμφωνία δεν καταγράφεται ποιος ευθύνεται για την αποτυχία του γάμου τους και ούτε το θέμα αυτό ήταν επίδικο.

Υπήρξαν όμως περιουσιακές διαφορές. Ο Εφεσίβλητος αρχικά καταχώρισε στις 11.9.2002 στο Οικογενειακό Δικαστήριο Λεμεσού την Αίτηση Περιουσιακών Διαφορών με αρ. 51/2002 (αυτή επεσύρθη στις

29.6.2006). Προηγουμένως, και μετά από συζητήσεις και ανταλλαγή προσχεδίων συμφωνίας (τεκ. 53-56 ενώπιον του Πρωτόδικου Δικαστηρίου) από τους δικηγόρους των διαδίκων, αυτοί κατέληξαν σε γραπτή συμφωνία η οποία υπεγράφη, ως ελέχθη, και από τους δύο στις 15.11.2002 (τεκμήριο 6(1) ενώπιον του Πρωτόδικου Δικαστηρίου). Η εν λόγω συμφωνία τιτλοφορείται «Συμφωνία Διαχωρισμού Οικογενειακών Περιουσιακών Στοιχείων», και σ' αυτήν καταγράφονται οι υποχρεώσεις που ανέλαβε να εκπληρώσει τόσο η Εφεσείουσα όσο και ο Εφεσίβλητος. Στο προοίμιο της αναφέρονται τα ακόλουθα:

Στην παράγραφο 5 της συμφωνίας καταγράφεται πως «Αμφότεροι οι συμβαλλόμενοι αναγνωρίζουν ότι δια της υπογραφής της παρούσης ουδεμιάν περιουσιακήν ή άλλην αξίωσιν θα έχουν ο εις κατά του ετέρου». Και στην παράγραφο 6 της συμφωνίας πως «Εκάστη πλευρά θα καταβάλει εις τον αντίστοιχον δικηγόρον της τα έξοδα συντάξεως του παρόντος συμπεριλαμβανομένων συμπληρωματικών εγγράφων και συναφών συναντήσεων».

Η γραπτή συμφωνία δεν ετηρήθη από την Εφεσείουσα, η οποία ισχυρίστηκε ότι δεν την υπέγραψε με την ελεύθερη βούληση της. Πιο συγκεκριμένα ήταν η Υπεράσπιση της στην Αγωγή 2866/06 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, την οποία καταχώρισε εναντίον της ο Εφεσίβλητος επικαλούμενος τη συμφωνία ημερ. 15.11.2002, πως «. Ο Ενάγοντας ευρισκόμενος σε τέτοια πλεονεκτική θέση ώστε να κυριαρχεί επί της θελήσεως της Εναγομένης και με την άσκηση πραγματικής ψυχικής πίεσης πάνω στην Εναγόμενη η οποία κατέρρευσε ψυχολογικά, κατόρθωσε να αποσπάσει τη συναίνεση για τη σύναψη της συμφωνίας ημερομηνίας 15.11.2002». Στην παράγραφο 6 του δικογράφου της, καταγράφεται πως «. μετά από ένα μήνα από την υπογραφή της συμφωνίας ημερομηνίας 15.11.2002, με επιστολή των τότε δικηγόρων της προς τους τότε δικηγόρους του Ενάγοντα ημερομηνίας 16.12.2002, τερμάτισε μεταξύ άλλων την εν λόγω συμφωνία καθότι προέβη στην υπογραφή αυτής κατόπιν ψυχικής πίεσης που υπέστη από τον σύζυγο της».

Με ανταπαίτηση της αξίωσε απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσεται άκυρη και/ή ακυρώσιμη η συμφωνία. Αξίωσε ακόμη απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία να αναγνωρίζεται ως η μόνη ιδιοκτήτρια και/ή δικαιούχος συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία σύμφωνα με την πιο πάνω συμφωνία θα έπρεπε να μεταβιβαστούν επ' ονόματι του Εφεσίβλητου. Διαζευκτικά αξίωσε το ποσό του €1.000.000 «ως αποζημιώσεις στη βάση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων τα οποία απέκτησαν οι διάδικοι κατά τη διάρκεια του γάμου τους και τα οποία οικειοποιήθηκε ο ενάγοντας με αποτέλεσμα να πλουτίσει εις βάρος της εναγόμενης αδικαιολόγητα».

Πέρα από την ανταπαίτηση, η Εφεσείουσα καταχώρισε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού εναντίον του Εφεσίβλητου και την Αγωγή αρ. 5543/2006, με την οποία ισχυρίστηκε ότι αυτή ήταν η μόνη νόμιμη ιδιοκτήτρια της οικίας που είχε ανεγερθεί σε συγκεκριμένο τεμάχιο στο χωριό Ερήμη της επαρχίας Λεμεσού. Ήταν η θέση της στην εν λόγω Αγωγή, πως ο Εφεσίβλητος παράνομα και αδικαιολόγητα την εμπόδιζε να εισέλθει εντός της οικίας της. Μάλιστα, σύμφωνα πάντα με τη δικογραφημένη της θέση, αυτός την απείλησε πως «. εάν αυτή επιχειρήσει να εισέλθει στην κατοικία της θα την σκοτώσει και θα κατεδαφίσει την κατοικία δια της χρήσεως μπουλτόζας ή άλλων παράνομων μέσων».

Και οι δύο αγωγές συνενώθηκαν δυνάμει δικαστικού διατάγματος ημερ. 25.6.2012, με την Αγωγή αρ. 2866/2006 να είναι η οδηγός. Κατά την συνεκδίκαση τους κλήθηκε από την Εφεσείουσα ως μάρτυρας και η θυγατέρα τους (Μ.Υ. 4), η οποία κατά τον χρόνο της υπογραφής της επίδικης συμφωνίας ήταν 16 ετών περίπου. Το Πρωτόδικο Δικαστήριο σημείωσε στην τελική απόφαση του ημερ. 29.5.2014, ότι «. οι διάδικοι δεν μπόρεσαν να γεφυρώσουν τις διαφορές τους ούτε για χάριν των τριών παιδιών που απέκτησαν κατά τη διάρκεια του γάμου τους. Είναι δε λυπηρό που σε μια περιουσιακή διαμάχη κλήθηκε ως μάρτυρας η κόρη τους, η οποία αναγκάστηκε να υποβληθεί σε μια ψυχοφθόρα διαδικασία».

Ακολούθως, το Πρωτόδικο Δικαστήριο με δεδομένο ότι η Εφεσείουσα είχε ισχυριστεί ότι ασκήθηκε σ' αυτή ψυχική πίεση από τον Εφεσίβλητο για να υπογράψει την επίδικη συμφωνία, ορθά ασχολήθηκε με τη νομική πτυχή του θέματος. Παρέπεμψε σε ένα εκτενές απόσπασμα από την υπόθεση **Κεφάλας κ.ά. v. Νικόλα (2000) 1(B) AAD 1226**, και στην υπόθεση **Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίας Φυλάξεως v. Ουρανίας Κώστα Πουλλά κ.ά. (2004) 1(A) AAD 961**. Για να καταλήξει, από τη μαρτυρία που το ίδιο είχε αποδεχθεί, πως η επίδικη συμφωνία δεν υπεγράφη από την Εφεσείουσα ως αποτέλεσμα ψυχικής πίεσης.

Ήταν εύρημα του πως η καταρτισθείσα συμφωνία ημερ. 15.11.2002 ήταν έγκυρη και ισχυρή, και πως αυτή δεν τερματίστηκε νόμιμα από την Εφεσείουσα. Ακολούθως εξέτασε τις θεραπείες που αξίωνε ο Εφεσίβλητος στην αγωγή του, για να σημειώσει πως αυτές αφορούσαν σε «διατάγματα μεταβίβασης των ακινήτων που με βάση τη συμφωνία η εναγόμενη όφειλε να του μεταβιβάσει καθώς και διατάγματα μεταβίβασης μετοχών σε δύο εταιρείες, όπως διαλαμβάνεται στη συμφωνία. Πρόκειται δηλαδή για ειδική εκτέλεση της μεταξύ τους σύμβασης, έστω και αν το λεκτικό που χρησιμοποιείται είναι διαφορετικό».

Με αναφορά στο **Άρθρο 76 του [περί Συμβάσεων Νόμου, Κεφ. 149](#)**, και με παραπομπή στην υπόθεση **CLR Investment Fund Ltd v. Alliance International Reinsurance Company Ltd (2012) 1(B) AAD, 1009**, βρήκε

πως πληρούνταν όλες οι προϋποθέσεις του Νόμου. Κατ' επέκταση άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ της ειδικής εκτέλεσης, σημειώνοντας τα ακόλουθα:

«Έχω ήδη καταλήξει ότι η επίδικη συμφωνία δεν είναι άκυρη. Αποτελεί παραδεκτό γεγονός ότι η συμφωνία είναι γραπτή (**Τεκμ. 6(1)**) και φέρει τις υπογραφές των δύο συμβαλλομένων. Αναφορικά με την προϋπόθεση του άρθρου 76(1)(δ), η περιουσία που αποτελεί αντικείμενο της συμφωνίας και διεκδικείται από τον ενάγοντα έχει παγοποιηθεί με προσωρινό διάταγμα, συνεπώς είναι πρακτικά εφαρμόσιμη η θεραπεία της ειδικής εκτέλεσης. Πέραν τούτου, έχοντας υπόψη την φύση της υπόθεσης, όπου ο διαμοιρασμός της περιουσίας που απέκτησαν οι διάδικοι κατά τη διάρκεια του γάμου τους συμφωνήθηκε και αποτελεί αντικείμενο έγκυρης συμφωνίας, δεν θεωρώ ότι είναι παράλογο ή ανεπιεικές να δοθεί αυτή η θεραπεία.»

Εν κατακλείδι, δικάωσε τον Εφεσίβλητο, και στο πλαίσιο της Αγωγής του εξέδωσε «. απόφαση εναντίον της εναγομένης για ειδική εκτέλεση της επίδικης συμφωνίας ημερ. 15.11.2002 (Τεκμ. 6(1)), σε συνάρτηση με την υποχρέωση μεταβίβασης των εκεί διαλαμβανόμενων ακινήτων και μετοχών, εντός περιόδου 60 ημερών από την επίδοση». Καταδίκασε ακόμη την Εφεσείουσα στα έξοδα της αγωγής. Απέρριψε την ανταπαίτηση της χωρίς έξοδα αφού αυτή, ως ανέφερε, συνεκδικάστηκε με την απαίτηση. Τέλος απέρριψε και την αγωγή της με έξοδα εναντίον της, καθορίζοντας όμως πως «μόνο ένα σετ εξόδων επιδικάζεται μετά την συνένωση των δύο αγωγών».

Οι λόγοι έφεσης, 21 τον αριθμό, καλύπτουν, με την αιτιολογία τους, 34 δακτυλογραφημένες σελίδες. Έχουμε θέσει ενώπιον μας το περιεχόμενο τους και δεν χρειάζεται να τους παραθέσουμε όλους στην απόφαση μας. Θα τους πραγματευθούμε όχι με τη σειρά που έχουν τεθεί στο Εφετήριο.

Δεν χρειάζεται να λεχθούν πολλά για τους λόγους που οδήγησαν στη δημιουργία του δόγματος της ψυχικής πίεσης στο δίκαιο της επιείκειας ούτε πότε υφίσταται τέτοια, αφού η σύναψη συμφωνίας συνεπεία ψυχικής πίεσης είναι θέμα που αφορά στα ιδιαίτερα γεγονότα της κάθε υπόθεσης. Στη **Σωκράτους v. Σιβιτανίδη (1998) 1(Γ) ΑΑΔ 1602**, 1612, ο αείμνηστος Ηλιάδης, Δ. παρέθεσε τις ακόλουθες περιπτώσεις από τη Νομολογία, στις οποίες κρίθηκε πως είχε ασκηθεί ψυχική πίεση:

«Έτσι έχει αποφασιστεί νομολογιακά ότι έχει εξασκηθεί ψυχική πίεση όταν ένα πρόσωπο μειωμένης πνευματικής ικανότητας είχε πιεστεί από πρόσωπο που ισχυριζόταν ότι κατείχε υπερφυσικές δυνάμεις (**Nottidge v. Prince [1860] 2 Giff. 246**), όταν γυναίκα που είχε έντονες θρησκευτικές πεποιθήσεις υπήρξε θύμα εκμετάλλευσης (**Norton v. Relly [1764] 2 Eden. 286**), όταν μια γυναίκα πείστηκε ότι μηνύματα που προέρχονταν από ένα πνευματιστή ήταν μηνύματα που

προέρχονταν από νεκρούς (**Lyon v. Home [1868] L.R. 6 E.q. 655**) και όταν ένα παιδί υπήρξε θύμα εκμετάλλευσης σχετικά με τους φόβους του για την υγεία του πατέρα του (**Mutual Finance Ltd v. John Wetton and Sons Ltd [1937] 2 All E.R. 657.**)»

Τέλος, η συμφωνία δεν ήταν δωρεά στην οποία είχε προβεί η Εφεσείουσα προς όφελος του συζύγου της Εφεσίβλητου, ούτε υπέρμετρα επαχθής εις βάρος της (**Άρθρο 16(3) του [περί Συμβάσεων Νόμου, Κεφ. 149](#)**). Επρόκειτο περί αμφοτεροβαρούς σύμβασης αφού υποχρεώσεις δυνάμει αυτής, δεν ανέλαβε μόνο η ίδια αλλά και ο Εφεσίβλητος σύζυγος της. Προς τούτο παραπέμπουμε στην παράγραφο 4 της συμφωνίας, όπου, κάτω από το τίτλο «Υποχρεώσεις του συζύγου», καταγράφονται τα ακόλουθα:

«4. Ο Σύζυγος κατ' ακολουθίαν αμοιβαίων υποσχέσεων μετά της Συζύγου αναλαμβάνει την υποχρέωσιν έναντι της Συζύγου όπως:

(α) Αναλάβη αποκλειστικώς και δη κατά τρόπον απαλλάττοντα την Σύζυγον από της υπογραφής της παρούσης, από την πλήρην και τελείαν εξόφλησιν των εκκρεμούντων χρεών υπό στοιχεία 1 και 2, ως τούτα περιγράφονται εις τον επισυνημμένον Πίνακα Γ και όπως αποζημιώνη την Σύζυγον δι' οιονδήποτε ποσόν τυχόν αυτή ήθελεν κληθή να καταβάλη προς οιονδήποτε τρίτον πρόσωπον λόγω παραλείψεως του Συζύγου να εξοφλήση και αποπληρώση τα παρ' αυτού αναληφθέντα εν λόγω χρέη.

(β) Αναλάβη αποκλειστικώς και δη κατά τρόπον απαλλάττοντα την Σύζυγον από της υπογραφής της παρούσης, από την πλήρην και τελείαν εξόφλησιν της υποθήκης ποσού ΛΚ 100.000 προς όφελος της Εταιρείας του Συζύγου γνωστής ως ANDREAS CH. PATSALIDES LTD με το Συνεργατικόν Ταμιευτήριο Λεμεσού Λτδ επί των ακινήτων υπ' αριθμούς 1, 2, 6 και 7 περιγραφόμενα εις τον Πίνακαν Α εντός τριών (3) μηνών από της υπογραφής της παρούσης Συμφωνίας.

(γ) Παραχώρηση, αποδεχθή και αναγνώριση ότι τα εις τον Πίνακα Α υπό στοιχεία 1, 2, 6 και 7 περιουσιακά στοιχεία τα οποία περιγράφονται εις τον Πίνακαν Α, ανήκουν εις την Σύζυγον κατά απόλυτον κυριότητα και διά της παρούσης ο Σύζυγος εκχωρεί προς όφελος της Συζύγου άπαντα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτού επί των ρηθέντων περιουσιακών στοιχείων.

(δ) Αποδεχθή την επ' ονόματι του εγγραφήν ή και αναγνώρισιν ιδιοκτησίας επί των περιουσιακών στοιχείων υπ' αρ. 3, 4, 5, 8 και 9 του Πίνακα Α.

(ε) Επ' ανταλλάγματι των δια της παρούσης προνοουμένων διευθετήσεων διαχωρισμού των αντιστοίχων δικαιωμάτων επί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων απαλλάξη την Σύζυγον από πάσης φύσεως απαιτήσεως παρελθούσης, παρούσας ή μελλοντικής τοιαύτας.»

Με άλλο λόγο έφεσης (2^ο) η Εφεσείουσα αναφέρει ότι εσφαλμένα το Πρωτόδικο Δικαστήριο «αποφάσισε ότι η παρούσα υπόθεση δεν αποτελεί διαφορά οικογενειακής φύσεως και ότι για την εν λόγω διευθέτηση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων δεν είχε σχέση ο Νόμος [232/91](#)». Να υπενθυμίσουμε, για ό,τι αξίζει, πως και η ίδια η Εφεσείουσα επικαλέστηκε τη δικαιοδοσία του Επαρχιακού Δικαστηρίου και αξίωσε θεραπείες που αφορούσαν στις περιουσιακές της διαφορές με τον Εφεςίβλητο. Το Πρωτόδικο Δικαστήριο κατέγραψε τα ακόλουθα σε σχέση με το κατά πόσο είχε δικαιοδοσία:

«Υπήρξε θέση της εναγομένης ότι το γεγονός ότι ο ενάγοντας ασκούσε σωματική βία επί της ίδιας και της [.], αποκλείει από τον ενάγοντα το δικαίωμα στις αιτούμενες θεραπείες δυνάμει του περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμου [\(Ν.232/1991\)](#). Θα πρέπει να τονιστεί ότι η παρούσα υπόθεση δεν αποτελεί υπόθεση ρυθμίσεως περιουσιακών σχέσεων συζύγων όπου θα εφαρμόζετο ο νόμος αυτός. Στην προκείμενη περίπτωση εξετάζεται η εγκυρότητα σύμβασης με την οποία διευθετήθηκαν οι περιουσιακές διαφορές των διαδίκων. Σημειώνεται ότι η επίδικη συμφωνία υπεγράφη ενώ εκκρεμούσε η διαδικασία ρύθμισης περιουσιακών διαφορών ενώπιον του Οικογενειακού Δικαστηρίου. Το Οικογενειακό Δικαστήριο όμως δεν θα μπορούσε να εξετάσει την εγκυρότητα αυτής της συμφωνίας (βλ. **Μαρία Πετράκη v. Μάριου Φωτίου, Έφ. Αρ. 35/2010, ημερ. 3.4.2012**, του Δευτεροβάθμιου Οικογενειακού Δικαστηρίου) και ορθά η υπόθεση αποσύρθηκε από το Οικογενειακό Δικαστήριο. Δεν θεωρώ επίσης το γεγονός ότι η υπόθεση παρέμεινε σε εκκρεμότητα μετά την υπογραφή της συμφωνίας ότι συνηγορεί υπέρ της θέσης της εναγομένης ότι αυτό επηρεάζει την εγκυρότητα της συμφωνίας. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά της διαδικασίας ενώπιον του Οικογενειακού Δικαστηρίου (**Τεκμ.73**), αυτό που ουσιαστικά γινόταν ενώπιον του Δικαστηρίου ήταν μία προσπάθεια υλοποίησης της συμφωνίας χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε δήλωση του συνηγόρου της εναγομένης που να υποδηλεί οτιδήποτε περί μη εγκυρότητας η μη προώθησης της εκτέλεσης της συμφωνίας.»

Συμφωνούμε. Αν κάποιος μελετήσει προσεκτικά το περιεχόμενο της συμφωνίας, εύκολα μπορεί να διαπιστώσει πως οι διάδικοι συμφώνησαν με την εν λόγω συμφωνία να διευθετήσουν και διευθέτησαν όλες τις περιουσιακές τους διαφορές. Όπως λέχθηκε στην υπόθεση **Κοζάκη v. Κοζάκη [\(2003\) 1 ΑΑΔ 1047](#)**:

«. οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, στις οποίες αναφέρεται ο νόμος που παρέχει δικαιοδοσία στα Οικογενειακά Δικαστήρια, ρυθμίστηκαν με τη γραπτή σύμβαση στη βάση της οποίας διεκπεραιώθηκε η δικαστική διαδικασία που αφορούσε ακριβώς αυτές τις περιουσιακές σχέσεις. Η περιουσιακή λοιπόν διαφορά, που άλλοτε ενέπιπτε στη δικαιοδοσία του Οικογενειακού Δικαστηρίου,

υποκαταστάθηκε από σύμβαση η ερμηνεία και η εφαρμογή της οποίας ανήκει πια αποκλειστικά στο Επαρχιακό Δικαστήριο».

Το ίδιο συμβαίνει και εδώ. Το γεγονός ότι για κάποιο χρονικό διάστημα παρέμενε σε εκκρεμότητα η αίτηση του Εφεσίβλητου ενώπιον του Οικογενειακού Δικαστηρίου, η οποία στη συνέχεια απεσύρθη και απερρίφθη, ουδόλως αλλάζει τα πράγματα και δεν καθιστά την επίδικη συμφωνία άκυρη.

Και αυτός ο λόγος έφεσης είναι αβάσιμος και απορρίπτεται.

Εν κατακλείδι, αφού έχουμε μελετήσει όλους του λόγους έφεσης, ως επίσης και την αιτιολογία αυτών, και χωρίς βεβαίως να έχουμε αγνοήσει τα όσα ανέφεραν ενώπιον μας οι ευπαίδευτοι συνήγοροι με τις ικανές αγορεύσεις τους, βρίσκουμε πως αυτοί είναι αβάσιμοι. Σε συμφωνία με το Πρωτόδικο Δικαστήριο βρίσκουμε πως η Εφεσείουσα δεν απέδειξε πως η συμφωνία ήταν προϊόν ψυχικής πίεσης ή απάτης ή ψευδών παραστάσεων. Κατ' επέκταση, την δεσμεύει (*Pacta sunt servanda*).

Η Έφεση απορρίπτεται με έξοδα υπέρ του Εφεσίβλητου και εναντίον της Εφεσείουσας, όπως αυτά θα υπολογισθούν από τον Πρωτοκολλητή και εγκριθούν από το Δικαστήριο.

Δείτε εδώ την απόφαση στο [cylaw Πολιτική Έφεση Αρ. 241/2014](#)

[Δ. Π. ΤΟ ΓΕΝΟΣ Ε. Χ. v. Α. Π. , Πολιτική Έφεση Αρ. 241/2014 , 5 Δεκεμβρίου 2022](#)

1.1.1.5 Υπόθεση

ΨΑΡΑ-ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ, Δ.: Η Εφεσίβλητη ως Αιτήτρια στις 15.11.2017 καταχώρησε εναντίον του πρώην συζύγου της, Εφεσείοντα 1 (στην έφεση 18/20) Αίτηση Περιουσιακών Διαφορών. Διάδικοι στην Αίτηση αυτή ήταν μεταξύ άλλων και οι Εφεσείουσες Εταιρείες 2-4. Αντικείμενο της διαφοράς ήταν η περιουσία του Εφεσείοντα 1 που βρισκόταν στην Κύπρο για την οποία η Εφεσίβλητη διεκδικεί το 1/2 μερίδιο. Σε σχέση με τους λοιπούς Εφεσείοντες/καθ'ων η αίτηση 2-4 στη Ε18/20 η Εφεσίβλητη διεκδικεί (μεταξύ άλλων) διάταγμα που θα τους διέτασσε να εγγράψουν το 1/2 μερίδιο του μετοχικού κεφαλαίου τους ή των ποσών που βρίσκονται κατατεθειμένα σε τράπεζες στην Κύπρο.

Την ίδια ημέρα η Εφεσίβλητη καταχώρησε στο Οικογενειακό Δικαστήριο Λεμεσού και μονομερή Αίτηση με στηρικτική ένορκη δήλωση εναντίον των καθ'ων η αίτηση για απαγορευτικό προσωρινό διάταγμα το οποίο εξεδόθη 17.11.2017. Συγκεκριμένα, απαγορευόταν στον Εφεσείοντα 1 από του να αποξενώσει και/ή επιβαρύνει ποσοστό πέραν του 50% από οποιαδήποτε κινητή

και/ή ακίνητη περιουσία κατέχει στην Κύπρο. Εναντίον των Καθ' ων η αίτηση 2 - 4 - Εφεσειόντων 2-4, εκδόθηκε διάταγμα με το οποίο απαγορεύεται η πώληση και/ή υποθήκευση και/ή δωρεά περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην Κύπρο και είναι εγγεγραμμένα στο όνομα τους. Το διάταγμα επίσης απαγόρευε στους Καθ' ων η αίτηση 5 και 6 (που δεν είναι εφεσείοντες) με την ιδιότητα τους ως παροχείς διοικητικών υπηρεσιών των Καθ' ων η αίτηση 1-4 από το να πωλήσουν και/ή μεταβιβάσουν και/ή αποξενώσουν το 50% των μετοχών που κατέχουν οι Καθ' ων η αίτηση 2, 3 και 4. Το εν λόγω Απαγορευτικό Διάταγμα τροποποιήθηκε εκ συμφώνου την 22.12.2017 και την 21.1.2019 κατέστη εκ συμφώνου απόλυτο.

Με νέα μονομερή Αίτηση αποκάλυψης ημερ. 27.2.2019, η Εφεσίβλητη εξασφάλισε επίσης διάταγμα αποκάλυψης ημερ. 28.2.2019 (το «διάταγμα αποκάλυψης») το οποίο μεταξύ άλλων διέταξε την Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ, την Eurobank Cyprus Ltd, Alpha Bank Cyprus Ltd, την Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ και/ή οποιοδήποτε άλλο τραπεζικό ίδρυμα εντός της Δημοκρατίας όπως εντός 10 ημερών προβούν σε ένορκη δήλωση και παραδώσουν προς τους δικηγόρους της όλα τα έγγραφα, λογαριασμούς και άλλα στοιχεία τα οποία είναι στον έλεγχο, εξουσία ή κατοχή εκάστης τράπεζας που να σχετίζονται τόσο με τους Εφεσείοντες στην παρούσα όσο και με τον xxx Davidon - Εφεσείοντα στις Εφέσεις 19/20 ο οποίος δεν ήταν διάδικος, αλλά φίλος και συνεργάτης του Εφεσείοντα 1. Το διάταγμα αποκάλυψης ακόμα αφορούσε έγγραφα και άλλα στοιχεία σε σχέση και με τις εταιρείες Amaradus Holdings Ltd, Vitex Commercial Ltd, Nash Trading Group Ltd και Lesser Enterprises Ltd, οι οποίες επίσης δεν ήταν μέρη της παρούσας διαδικασίας.

Σημειώνεται ότι οι Τράπεζες συμμορφώθηκαν με τα ενδιάμεσα διατάγματα στα οποία δεν έφεραν ένσταση, με εξαίρεση την Ελληνική Τράπεζα η οποία ζήτησε χρόνο καταχώρισης ένστασης και εν τέλει διατάχθηκε όπως προβεί σε αποκάλυψη. Τα αποκαλυφθέντα έγγραφα και προσωπικά δεδομένα των Εφεσειόντων στην παρούσα βρίσκονται στην κατοχή της Εφεσίβλητης και των δικηγόρων της από (περίπου) το Μάιο 2019.

Σύμφωνα με την κύρια θέση των Εφεσειόντων, ούτε η επίδικη Αίτηση αποκάλυψης ημερ. 27.2.2019 ούτε και το επίδικο Διάταγμα αποκάλυψης ημερ. 28.2.2019 επιδόθηκαν στα άμεσα επηρεαζόμενα μέρη ήτοι στους Εφεσείοντες, ούτε στον Davidon και στις Amaradus Holdings Ltd, Vitex Commercial Ltd, Nash Trading Group Ltd και Lesser Enterprises Ltd, ανεξάρτητων προσώπων στην διαφορά της Κυρίως Αίτησης των μερών, τα τραπεζικά στοιχεία των οποίων αποκαλύφθηκαν στη βάση του διατάγματος αποκάλυψης. Όπως ισχυρίζονται, τυχαία και αιφνιδιαστικά πληροφορήθηκαν για το διάταγμα αποκάλυψης κατά την 09/04/2019 όταν η Κυρίως Αίτηση περιουσιακών διαφορών ήταν ορισμένη για Καθορισμό Επίδικων Θεμάτων. Η Αίτηση αποκάλυψης και το διάταγμα αποκάλυψης δεν επιδόθηκαν

στους Εφεσεϊόντες, παρά μόνο αποστάλθηκαν μέσω email στους δικηγόρους αυτών δύο (2) μήνες μετά την έκδοσή τους κατόπιν επανειλημμένου αιτήματος των δικηγόρων των Εφεσεϊόντων, ήτοι στις 23/4/2019.

Στις 3.7.2019 και 5.7.2019 καταχωρήθηκαν δύο πανομοιότυπες Αιτήσεις παραμερισμού του Διατάγματος αποκάλυψης και της όλης διαδικασίας ως εξής:

- Αίτηση ημ. 5.7.2019 εκ μέρους των Εφεσεϊόντων 1 έως 4 στην Έφεση 18/20 (καθ' ων η αίτηση στην κύρια διαδικασία).
- Αίτηση ημ. 3.7.2019 εκ μέρους του xxx Davidon, ατόμου που δεν ήταν διάδικος, νυν Εφεσεϊόντα στην Έφεση 19/20.

Στη συνέχεια, το Οικογενειακό Δικαστήριο, αφού καταχωρήθηκαν σχετικές ενστάσεις και στις δύο αιτήσεις, καθώς και αγορεύσεις των μερών, απέρριψε τις αιτήσεις παραμερισμού σύμφωνα με το αιτιολογικό που δίδει στις αντίστοιχες αποφάσεις, αιτιολογικό που εν πολλοίς είναι κοινό.

Η απόφαση στην πρώτη αίτηση ημερ. 3.7.2019 που αφορά τον Davidon είναι αντικείμενο της Έφεσης 19/20 ενώ η δεύτερη απόφαση στη δεύτερη αίτηση ημερ. 5.7.2019 που αφορά τους Εφεσεϊόντες 1-4 είναι αντικείμενο εξέτασης στην Έφεση 18/20.

Επειδή οι δύο αποφάσεις και στις δύο εφέσεις έχουν σχεδόν κοινό ιστορικό, κοινή αιτιολογία και αφορούν λόγους έφεσης οι οποίοι είναι κατά βάση κοινοί, θεωρούμε ορθό οι εφέσεις να εξεταστούν από κοινού.

Οι προβαλλόμενοι λόγοι είναι οι ακόλουθοι:

Παρατηρούμε επίσης ότι στο πρακτικό του Οικογενειακού Δικαστηρίου, ημερ. 12.3.2019 σε σχέση με την αίτηση και το διάταγμα αποκάλυψης, όταν επιδόθηκε στις τράπεζες και εμφανίστηκαν οι δικηγόροι των τραπεζών, το Οικογενειακό Δικαστήριο ενώ επεσήμανε αρχικά την αναγκαιότητα επίδοσης στους καθ' ων η αίτηση δηλαδή στους Εφεσεϊόντες και στις δύο εφέσεις, εν τέλει και χωρίς εξήγηση δεν δίδει σχετικές οδηγίες για την επίδοση προς αυτούς. Το πρακτικό αυτό είναι το τεκμήριο 2 για το οποίο γίνεται αναφορά στον 5^{ον} λόγο έφεσης.

Υπ' αυτή την έννοια, οι λόγος έφεσης 1 και 5 επιτυγχάνουν. Θεωρούμε ότι οι υπόλοιποι λόγοι έφεσης είναι αχρείαστο να εξεταστούν περαιτέρω, αφού το θέμα επιλύεται με τους πιο πάνω λόγους έφεσης.

Με βάση τα όσα έχουν εξηγηθεί δεν υπάρχει άλλη οδός, παρά η επιτυχία των εφέσεων. Έχουμε προβληματιστεί αν θα πρέπει να ακυρωθεί μόνο το διάταγμα αποκάλυψης ή θα πρέπει η ακύρωση να περιλάβει τη συνολική διαδικασία που

αφορούσε την αίτηση με την οποία επιζητείτο το διάταγμα. Θεωρούμε ότι η πλημμέλεια ήταν σοβαρή. Έχουμε επίσης πληροφορηθεί ότι η κυρίως αίτηση περιουσιακών διαφορών είναι ορισμένη μέσα του Μάρτη. Με αυτές τις παραμέτρους κατά νου, κρίνουμε ορθό να ανατρέψουμε τις εκκαλούμενες αποφάσεις ακυρώνοντας την όλη διαδικασία με την οποία εξασφαλίστηκε το διάταγμα αποκάλυψης, όπως ουσιαστικά ζητείτο με τις ως άνω αιτήσεις παραμερισμού των Εφεσειόντων.

Κατάληξη:

Οι Εφέσεις αρ.18/2020 και 19/2020 επιτυγχάνουν. Η πρωτόδικη διαδικασία που αφορά στην αίτηση αποκάλυψης καθώς και στο εκδοθέν διάταγμα αποκάλυψης ακυρώνεται. Παραμένει το γεγονός ότι κάποια στοιχεία βρίσκονται στην κατοχή της πλευράς της Εφεσίβλητης, ενώ το διάταγμα αποκάλυψης έχει ακυρωθεί. Συνεπώς, θα πρέπει να εκδοθούν σχετικά διατάγματα ώστε οι συνέπειες αυτές να εξαλειφθούν, δηλαδή, με τρόπο που να εξασφαλίζεται η επιστροφή και η μη χρήση των ως άνω στοιχείων. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ορθό, να εκδοθούν διατάγματα σύμφωνα με το παρακλητικό των αντιστοίχων αιτήσεων παραμερισμού που διασφαλίζουν τη μη χρήση των στοιχείων αυτών. Εκδίδονται συναφώς διατάγματα ως Η, Ι και Κ των αντιστοίχων αιτήσεων ημερ. 3.7.2019 και 5.7.2019. Διαφοροποιείται ο χρόνος συμμόρφωσης για τα παρακλητικά Ι και Κ και καθορίζεται σε 10 ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης των ως άνω διαταγμάτων.

Η αντέφεση στην Ε19/20 απορρίπτεται.

Δείτε εδώ την απόφαση στο [cylaw ΕΦΕΣΗ ΑΡ. 18/2020 σχ.με Έφ.αρ.19/2020](#)

[XXX ZUBITSKIY v. XXX KAZAK , ΕΦΕΣΗ ΑΡ. 18/2020 σχ.με Έφ.αρ.19/2020 , 9 Μαρτίου 2022](#)

1.1.1.6 Υπόθεση

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, Δ: Η απόφαση η οποία εκδόθηκε στα πλαίσια διαδικασίας περιουσιακών διαφορών στις 26/4/2012, υπέρ της Εφεσείουσας και εναντίον του Εφεσίβλητου για ποσό €54.837 πλέον νόμιμο τόκο από 26/9/2007 δεν έθεσε τέλος στις μεταξύ τους διαφορές. Και τούτο διότι το εξ αποφάσεως χρέος παρέμεινε ανικανοποίητο και διαδικασίες για είσπραξη του, δεν τελεσφόρησαν. Αίτηση δε έρευνας που καταχωρήθηκε το 2013 για πληρωμή μηνιαίων ποσών, διήλθε από πολλά στάδια, μη επιλύσασα το ζήτημα, με αποτέλεσμα την κρινόμενη έφεση, με αντικείμενο την απόφαση του Οικογενειακού Δικαστηρίου ημερ. 5/9/2019 επί της ανωτέρω αίτησης.

Θεωρούμε πως ένα ιστορικό της πορείας των δικονομικών μέσων, που ακολουθήθηκαν, είναι απαραίτητο.

Μετά την έκδοση της αναφερόμενης απόφασης η εφεσείουσα καταχώρησε ένταλμα κατάσχεσης κινητής περιουσίας, η εκτέλεση του οποίου, επέφερε την είσπραξη του ποσού των €1.350,12.

Στις 16/5/2012, ο Εφεσίβλητος αμφισβήτησε την ως άνω απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου με έφεση που καταχώρισε στο Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο με σχετική απόφαση του στην έφεση **xxx Χριστοδούλου ν. xxx Χριστοδούλου**, [Πολ. Εφ. 21/2012, ημερ. 7/10/2014](#), μείωσε το εξ αποφάσεως οφειλόμενο ποσό, από €54.837 σε €51.705,21, πλέον νόμιμο τόκο από 09.11.2009.

Στις 6.9.2013, η Εφεσείουσα καταχώρισε αίτηση έρευνας εναντίον του Εφεσίβλητου, για την εξέταση της οικονομικής του κατάστασης, με σκοπό τη διαπίστωση της ικανότητας του να αποπληρώσει το εξ αποφάσεως χρέος του με μηνιαίες δόσεις. Μετά από ακρόαση της αίτησης, το Δικαστήριο εξέδωσε διάταγμα για αποπληρωμή του εξ αποφάσεως χρέους με μηνιαίες δόσεις εκ €300 εκάστης, από 1.7.2015 μέχρι εξοφλήσεως του.

Στις 7.7.15 η Εφεσείουσα εφεσίβαλε την πιο πάνω απόφαση και το Ανώτατο Δικαστήριο διέταξε την επανεκδίκαση της, για τους λόγους που αναφέρονται στην απόφαση.

Η αίτηση εκδικάστηκε από Δικαστήριο με διαφορετική σύνθεση, το οποίο αφού άκουσε μάρτυρες εξέδωσε απόφαση (την εκκαλούμενη) με την οποία διατάχθηκε ο εφεσίβλητος να καταβάλλει ποσό €600 μηνιαίως από 1/10/2019, μέχρις πλήρους εξόφλησης του εξ αποφάσεως χρέους.

Με την αίτηση έρευνας, η Εφεσείουσα, μέσω της ένορκης δήλωσης που συνόδευε την αίτηση της, υποστήριξε πως ο Εφεσίβλητος είχε εισοδήματα, λαμβανομένου υπόψη και αυτά της συζύγου του, τα οποία του επέτρεπαν να καταβάλλει έναντι του εξ αποφάσεως χρέους του το ποσό των €1.500 μηνιαίως. Ισχυριζόταν ότι ο Εφεσίβλητος, ασχολείτο το 2013 με την εμπορία σκύλων διαφημίζοντας την πώληση τους σε συγκεκριμένη ιστοσελίδα, στην οποία καταγραφόταν ο αριθμός τηλεφώνου του.

Ο Εφεσίβλητος αμφισβητώντας τα όσα υποστήριζε η Εφεσείουσα, καταχώρησε ένσταση στην οποία διελάμβανε πως από το νέο του γάμο είχε αποκτήσει δύο τέκνα ηλικίας (κατά το χρόνο εκδίκασης της αίτησης) 8 ½ και 7 ετών. Ότι το μοναδικό του εισόδημα προερχόταν από το μισθό του ως συμβασιούχος υπαξιωματικός στην Εθνική Φρουρά και ήταν ύψους €1.575,11 ενώ παράλληλα είχε χρέη λόγω δανείων που έλαβε από τραπεζικούς οργανισμούς.

Το Δικαστήριο αφού άκουσε τους εν λόγω μάρτυρες και τον Εφεσίβλητο εξέδωσε την απόφαση του, η οποία δεν ικανοποίησε τους διαδίκους. Η Εφεσείουσα καταχώρησε την κρινόμενη έφεση παραπονούμενη για το ύψος του ποσού το οποίο θεωρεί ως χαμηλό ενώ αντίθετα ο Εφεσίβλητος με την αντέφεση του, το χαρακτηρίζει ως υπερβολικό.

Δεδομένου ότι οι λόγοι έφεσης και αντέφεσης αναφορικά με το επιδικασθέν ως μηνιαία δόση ποσό, συμπλέκονται, θα εξεταστούν μαζί, αφού υπομνησθούν ο σκοπός και οι διέποντες την κρινόμενη διαδικασία νομολογιακές αρχές.

Η κρινόμενη διαδικασία διέπεται από τις πρόνοιες του **άρθρου 84 του περί Πολιτικής Δικονομίας Κεφ. 6** το οποίο επιλαμβάνεται το ζήτημα της εξέτασης ενός εξ αποφάσεως οφειλέτη, ούτως ώστε να καταδεχθεί η ικανότητα του για αποπληρωμή του εξ αποφάσεως χρέους του.

Συνακόλουθα τόσο η έφεση όσο και η αντέφεση απορρίπτονται.

Δείτε εδώ την απόφαση στο cslaw [Έφεση αρ. 29/2019](#)

[ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ , Έφεση αρ. 29/2019 , 15 Φεβρουαρίου 2022](#)

1.1.1.7 Υπόθεση

ΜΑΛΑΧΤΟΣ, Δ.: Εγείρεται με την έφεση πρωτεύον ζήτημα που αφορά στην καθ' ύλη αρμοδιότητα του Οικογενειακού Δικαστηρίου. Κατά πόσο κέκτηται δικαιοδοσίας να εκδικάσει αξίωση, δυνάμει του **Άρθρου 14 του περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμο του 1991, Ν.232/1991**, μετά το θάνατο του συζύγου εναντίον του οποίου θα στρεφόταν η αξίωση εφόσον ζούσε.

Την 6.5.2020, τρεις ημέρες πριν την πάροδο τριών χρόνων από τη λύση του γάμου της (8.5.2017), η Εφεσείουσα καταχώρησε αίτηση στο Οικογενειακό Δικαστήριο, στη βάση του **Άρθρου 14 του Ν.232/1991**. Η αίτηση στρεφόταν εναντίον των διαχειριστών της περιουσίας του πρώην συζύγου της, αφού αυτός είχε, από 11.5.2019, αποβιώσει.

Το Οικογενειακό Δικαστήριο, αυτεπάγγελτα, ήγειρε ζήτημα καθ' ύλην αρμοδιότητας του για να καταλήξει ότι η αίτηση δεν αφορούσε περιουσιακή διαφορά μεταξύ συζύγων και ότι «Δεν γεννιέται η αξίωση του άρθρου 14 του Νόμου στο πρόσωπο των κληρονόμων του αποβιώσαντα συζύγου (άρθρο 15(β) του Νόμου)». Κατ' ακολουθία, απέρριψε την αίτηση.

Το **Άρθρο 14(1) του Ν.232/1991** προνοεί ότι:

«Σε περίπτωση που ο γάμος λυθεί ή ακυρωθεί, ή σε περίπτωση διάστασης των συζύγων, και η περιουσία του ενός συζύγου έχει αυξηθεί, ο άλλος σύζυγος, εφόσο συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην αύξηση αυτή, δικαιούται να εγείρει αγωγή στο Δικαστήριο και να απαιτήσει την απόδοση του μέρους της αύξησης το οποίο προέρχεται από τη δική του συμβολή».

Το **Άρθρο 15** του ιδίου Νόμου προνοεί ότι:

«Η προβλεπόμενη από το άρθρο 14 αξίωση:

(α) Παραγράφεται τρία χρόνια μετά τη λύση ή την ακύρωση του γάμου:

Νοείται ότι για τους σκοπούς του Νόμου αυτού οποιαδήποτε αξίωση υπό μορφή ανταπαίτησης θα θεωρείται για σκοπούς καθορισμού του χρόνου παραγραφής ως ξεχωριστή Αγωγή εγερθείσα την ίδια ημερομηνία ως η Αγωγή στα πλαίσια της οποίας προβάλλεται η ανταπαίτηση.

(β) δε γεννιέται, σε περίπτωση θανάτου, στο πρόσωπο των κληρονόμων του συζύγου που πέθανε

(γ) δεν εκχωρείται ούτε κληρονομείται, εκτός αν έχει αναγνωρισθεί συμβατικά ή αν έχει επιδοθεί αγωγή».

Η πρωτόδικη απόφαση βασίστηκε στην ερμηνεία που δόθηκε στην πρόνοια του **Άρθρου 15(β)** του **N.232/1991**, που την κατάστησε εφαρμοστέα στα γεγονότα της υπόθεσης. Εξέλαβε το πρωτόδικο Δικαστήριο ότι το **Άρθρο 15(β)** δεν επιτρέπει τη γένεση δικαιώματος στη βάση του **Άρθρου 14** εναντίον των κληρονόμων του συζύγου που έχει αποβιώσει. Στα περιστατικά της ενώπιον του αίτησης, ότι η Εφεσείουσα δεν είχε αγώγιμο δικαίωμα εναντίον των κληρονόμων του αποβιώσαντα πρώην συζύγου της και επομένως, δεν θα μπορούσε η αξίωση της να στρέφεται εναντίον των διαχειριστών της περιουσίας του. Οι διαχειριστές, προσθέτουμε, θα όφειλαν, σε τέτοια περίπτωση, να διανέμουν την περιουσία του αποβιώσαντος σύμφωνα με το κληρονομικό δίκαιο, χωρίς να υπεισέρχονται τυχόν δικαιώματα που θα μπορούσε να είχε η Εφεσείουσα στην περιουσία στη βάση του **Άρθρου 14**, εφόσον δεν θα μπορούσε να υπάρχει αξίωση στη βάση του εναντίον των κληρονόμων του αποβιώσαντα πρώην συζύγου της. Και, σε τέτοια περίπτωση, ό,τι ουσιαστικά εγειρόταν, ήταν ζήτημα κατά νόμο ανυπόστατης αξίωσης, παρά δικαιοδοσίας του Οικογενειακού Δικαστηρίου.

Η ερμηνεία ήταν εσφαλμένη. Το **Άρθρο 15(β)** δεν αναφέρεται στο δικαίωμα του επιζώντα συζύγου στην περιουσία του αποβιώσαντος, που είναι δικαίωμα κεκτημένο και υπαρκτό, μόνο που λόγω του θανάτου του συζύγου η απαίτηση αναγκαστικά θα πρέπει να στραφεί κατά του διαχειριστή ή διαχειριστών της περιουσίας του, όπως σε κάθε άλλη περίπτωση αξίωσης εναντίον προσώπου

που έχει αποβιώσει (**Άρθρο 34(1)** και **(7)** του **περί Διαχείρισης Κληρονομιών Αποθανόντων Νόμου, Κεφ.189,**). Αναφέρεται το **Άρθρο 15(β)** στο δικαίωμα του αποβιώσαντος. Αυτό είναι που δεν έχουν δικαίωμα, μετά το θάνατο του συζύγου τον οποίο κληρονομούν, να απαιτήσουν οι κληρονόμοι του από τον επιζώντα σύζυγο. Ό,τι δηλαδή θα μπορούσε να διεκδικήσει ο αποβιώσας, στη βάση του **Άρθρου 14**, αν ήταν ζωντανός, δεν μπορούν να το διεκδικήσουν οι κληρονόμοι του. Είναι λοιπόν το δικαίωμα του αποβιώσαντος συζύγου που «δεν γεννιέται» στο πρόσωπο των κληρονόμων του.

Ίδιας μορφής είναι και ο περιορισμός του **Άρθρου 15(γ)**, που θα μπορούσε έτσι να συνδράμει στην ερμηνεία του **Άρθρου 15(β)**. Αναφέρεται δηλαδή στο δικαίωμα του αποβιώσαντα.

Στην **Παπαϊωάννου v. Παπαϊωάννου (2000) 1 (A) A.A.Δ.656**, αναφέρεται από την πλήρη Ολομέλεια, ότι τα **Άρθρα 14** και **15** του **N.232/1991** αναπαράγουν ουσιαστικά τα άρθρα 1400 και 1401 του Αστικού Κώδικα της Ελλάδας και υιοθετείται (σελ.680-1) διαφωτιστικό απόσπασμα από το σύγγραμμα των Α. Γεωργιάδη και Μ. Σταθόπουλου, «Αστικός Κώδιξ, Κατ' Άρθρον Ερμηνεία», Έκδ.1991, 7ος Τόμος, σελ.292:

«Αξίωση προσωποπαγής: Με την ΑΚ 1401 ο νομοθέτης ενισχύει τον προσωπικό χαρακτήρα της ενοχικής αξίωσης του δικαιούχου συζύγου, μετατρέποντάς την σε προσωποπαγή: Ο δικαιούχος σύζυγος και μόνο, όχι οι κληρονόμοι του ή τυχόν εκδοχείς, προστατεύεται, έχοντας το δικαίωμα να ζητήσει το αντίκρουσμα της δικής του προσωπικής συμβολής. Η συμβολή και υποστήριξη μεταξύ συζύγων, και όταν ξεπερνά (όπως εδώ - βλ. παρακ. αρ. 26) τα όρια των ΑΚ 1386, 1389, κρίνεται από το νομοθέτη ως προσωπικό τους θέμα, που δεν νομιμοποιούνται να το επικαλεσθούν τρίτοι, ακόμη και κληρονόμοι, και να αντλήσουν οφέλη από αυτό. Έτσι αν ο γάμος λυθεί με θάνατο, ο επιζών μεν σύζυγος θα εξακολουθήσει να προστατεύεται για την προσωπική του συμβολή στην τυχόν επαύξηση της περιουσίας του θανόντος συζύγου. Θα έχει δηλαδή το δικαίωμα συμμετοχής σ' αυτή και θα μπορεί να το ασκήσει και κατά των κληρονόμων του συζύγου του. Η υποχρέωση λοιπόν από την ΑΚ 1400 κληρονομείται (ΑΚ 1710 και αντιδιαστολή από ΑΚ 1400 εδ. 1). Το δικαίωμα όμως του αποβιώσαντος συζύγου από την ΑΚ 1400, που θα γεννιόταν με το θάνατό του (με τη λύση δηλαδή του γάμου - ΑΚ 1400 § 1 εδ,1), δεν γεννιέται ποτέ, δηλαδή το δικαίωμα δεν γεννιέται στο πρόσωπο των κληρονόμων του (ΑΚ 1401 εδ. 1)). Ούτε στην περίπτωση της συναποβίωσης (βλ. και ΑΚ 38) γεννιέται δικαίωμα από την ΑΚ 1400.»

Και δεν έχει βέβαια σημασία αν ο γάμος λυθεί με τον θάνατο του άλλου συζύγου ή ο γάμος λύθηκε, ακυρώθηκε ή υπήρξε διάσταση μεταξύ των συζύγων